

// БИЗНЕС / ПРЕДПРИЕМАЧ

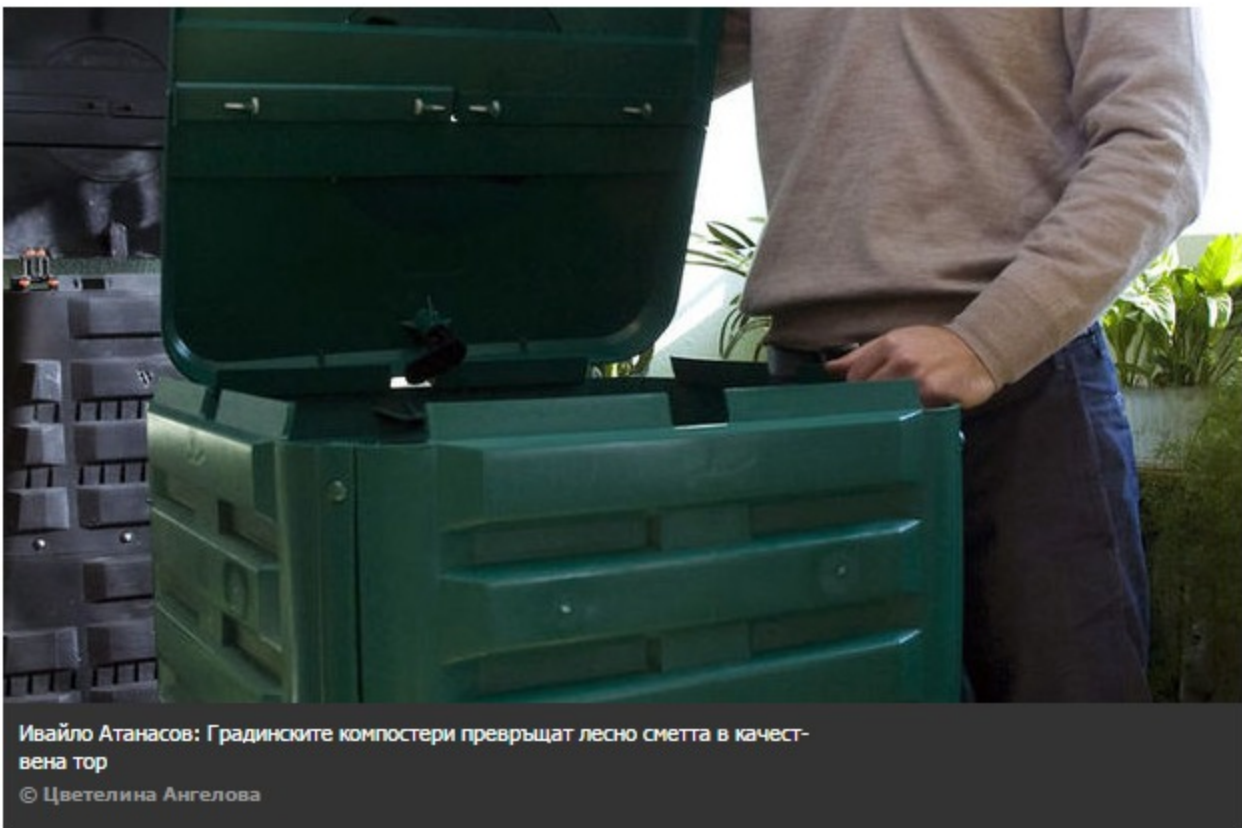
Превърни боклука в пари

14 ное 2008, 14:18, 16591 прочитания **КАПИТАЛ**

Как се прави тор за екологично земеделие от органични отпадъци

Препоръчана (28) Like 12 8+1 0 LinkedIn Twitter Email T

Бойчо Попов

Ивайло Атанасов: Градинските компостери превръщат лесно сметта в качествена тор

© Цветелина Ангелова

Преди няколко години създателят на американската компания TerraCycle Том Заки си постави за цел да произвежда нов вид биологична тор за земеделието. Тогава "мощностите" на компанията се състоят от червени калифорнийски червеи, които се хранят с органични отпадъци и по естествен начин ги преработват във висококачествена тор. А тя е била основният продукт на компанията. Произведената органична тор се предлага в някои от най-големите търговски вериги в САЩ като Wal-Mart и Home Depot, а цената обикновено е с няколко цента по-ниска от тази на изкуствените торове. Идеята на Заки да предлага на потребителите техния собствен боклук в преработен вид се оказва добро бизнес начинание. В годината на създаването ѝ - 2005, TerraCycle осъществява продажби за 461 хил. долара, а през 2006 г. продава тор на стойност 2.5 млн. долара.

Подобни идеи има и в България, и то отпреди няколко години. През 2001 г. Цонка Празова и Йордан Кавръков създават екоферма за производство на биотор чрез червеи в пловдивското село Костиево. Капацитетът на фермата е 1.6 милиона литра тор на година, като предлагат и състен екстракт.

Как "се трудят" червеите

Пловдивските предприемачи произвеждат биотор във фермата си с помощта на червени калифорнийски червеи - специално селектиран високопродуктивен вид торен червей, който се размножава бързо. Отглеждат се не особено трудно: хранят се на всеки две седмици, поливат се на 2-3 дни. На всеки 45 дни се обръщат с вилка, за да се внесе достатъчно въздух. Около 60% от поетата храна, разбират отпадъци, се отделят като екскремент, наричан биохумус. И така подобно на пчелите, които прелитат от цвят на цвят, събират нектар и произвеждат мед, червените калифорнийски червеи са "фабрика" за хумус. Целият жизнен цикъл на червения калифорнийски червей се осъществява на дълбочина до 25 см. За сравнение - обикновеният дъждовен червей може да достигне дълбочина до цели 6 м. Големата пренаселеност не е в състояние да го накара да избяга, ако там има достатъчно храна и влажност от около 82%.

Компост и за въщи

Освен чрез използване на червеи във ферми дейността по компостирането (превръщането на органичните отпадъци в тор) може да става и въщи. Фирмата "Екокомпост", основана миналата година от Ивайло Атанасов и испанската му приятелка Хелена Гома, е първата и засега единствена компания в България, която внася компостери за домакинска употреба. "Продажбите растат много бавно и бизнесът все още фокусиран върху разясняване на компостирането", разказва Ивайло. От март досега са продали едва около 80 компостера.

Съоръженията, които те внасят от Чехия, са изработени от рециклирана пластмаса и са предназначени за дворове, на цена между 100 и 250 лв. Градинският компостер се поставя директно на земята и в него се изхвърлят градинския боклук (като листа, шума, окосена трева и др.) и определени кухненски отпадъци. Технологиията на градинския уред е различна - вместо червеи в компостера, който няма дъно, влизат различни видове бактерии, гъби, насекоми и др.

Узряването на компоста наподобява на "храносмилателен процес". Полученият продукт е естествен подобрител за почвата, изключително богат на хранителни вещества за растенията и е сред най-важните условия за съществуване на биоземеделието. Плюсовете на технологията са, че няма разходи за електроенергия и поддръжка. Освен това води до намаляване на боклука по сметниците.

Държавата също има интерес хората да компостират сами и по този начин да затворят цикъла още в домовете си. Това спестява пари от повече сметковозващи коли, от повече курсове на същите тези коли, от средства за нови компостиращи заводи и т.н. В Европа хората, които компостират у дома (виж инфографиката), плащат по-малка такса смет.

"Скоро искаме да предложим и компостер за обитателите на апартаменти. Ние имаме такъв у дома, донесохме го от Испания. Сега търсим оптималния вариант, за да не бъде цената прекалено висока за българина и да не се загуби икономическата ефективност, тъй като 230 лв., колкото той струва, не са малко за повечето обитатели на апартаменти", казва Ивайло.

За работата на компостера за апартамент, който се поставя на балкона, са нужни около 1000 червени калифорнийски червеи, които се хранят с растителните отпадъци от бита и така ги преработват в компост. За да се избегнат неприятните миризми, в компостера не се поставят месни отпадъци, риба и кокали, както и пластмаси, мазнини и масла и сготвена храна. Така с помощта на един компостер количеството отпадъци, които могат да идат на сметницето, се намаляват с около 30%. Полученият продукт може да се използва за наторяване на домашните цветя или пък да се продава.

Шест причини за компостиране

- 1.Спестява закупуването на химични торове и пестициди.
- 2.Биологичната тор задържа водата, овлажнява почвата и подобрява структурата ѝ.
- 3.Увеличава наличието на органичен материал и хранителни вещества в почвата.
- 4.Начин обществото да осъзнае проблема с генерирането на отпадъци.
- 5.Градинските отпадъци няма да загрозяват улиците, тъй като ще бъдат преработвани в дворовете.
- 6.Затваря се естественият цикъл на рециклиране, избягва се производството и употребата на други продукти.

Facebook Twitter Зарче Email Препоръчана (28) T

Етикети: Wal-Mart фермер Хоум Депо Home Depot хумус

КАПИТАЛ

Политика и икономика

България
Свят
Общество
Редакционни коментари
Имена
Седмичната
Спорт

Мултимедиа

Бизнес

Компании
Стоки и продажби
Предприемач
Финанси
Имоти
Медиа и реклама
Технологии и наука
Моят капитал
Външни анализи

Light

Теча
Лица
Неща
Места
Мода
POST-IT
Решо
Днес от Light

Вестник Капитал

Новият брой
Архив
Специални издания

Блогове

Право
Стор

Капитал Daily

Новият брой
Специални издания
Архив Капитал Daily
Архив Парн
Архив Дневник

Класации

Капитал Top 100
Гепард

Интерактив

Дебати
Анети
Вашият глас